

Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv

Fremlæggelse ved foretræde for Teknik- og Miljøudvalget 14.12.

Punkt 6 Lokalplan Mølle Allé

Vi har bedt om foretræde, fordi vi gerne vil sikre, at Valbys gamle smedje bevares.

Vi har læst det materiale, som Teknik- og Miljøudvalget har fået udsendt, og vi mener, at det bør uddybes og korrigeres.

Der er tre spor, vi gerne vil forfølge i denne fremlæggelse:

- Brand
- Bygningens bevaringsværdi
- Kulturmiljøet i Valby

Brand

Det første, vi gerne vil tage op, er spørgsmålet om, hvorvidt smedjen har været brændt i 1987. Dette skriver forvaltningen i bilag 9 og andre steder i mødematerialet, og de anfører dette som den væsentligste begrundelse for, at bygningen ikke er bevaringsværdig.

Vi kan med 100 %-sikkerhed sige, at smedjen ikke brændte i 1987.

I 1987 blev bygningen renoveret med henblik på, at man kunne bruge den som kontor/mødelokale for fagforeningen.

I byggesagen er det nævnt, at bygningen skal "forbedres". Der står intet om genopbygning efter brand. Vi kan derfor også udelukke, at smedjen har været brændt umiddelbart før 1987. Dette bekræftes af vidner – medlemmer af bestyrelsen for Snedker- og Tømrerforbundet, som siger, at bygningen var intakt, men trængte til istandsættelse, da de overtog den i 1985. Det svarer også meget godt til det foto, vi har i Valby Lokalarkiv fra 1984.

Billedet fra 1984 dokumenterer også, at smedjen ikke har været nedbrændt umiddelbart før 1984. Det er en nedslidt bygning, vi ser på billedet. Det ville den jo ikke være, hvis den var genopbygget kort tid før.

Fotografiet fra 1929 sammenholdt med det fra 1984 tyder på, at der ikke har været brand i smedjen i den mellemliggende periode. Fotografiet fra 1984 viser en bygning, mindst har stået 40-50 år. Vi har et fotografi fra midten af 1960'erne, der også viser en "brugt" bygning. En genopbygning efter brand tidligt i perioden 1929-1984 (1965) fx i 1930'erne ville formentlig have betydet en forandring af bygningen, og det tyder fotografierne jo ikke på.

Vi er nu tilbage før 1929 og endda nogen tid før (bygningen ser ikke ny ud på fotografiet fra 1929), hvis der skulle have været brand i bygningen. Faktisk stod smedjen også i 1899, hvilket fremgår af nye billeder, vi har fundet frem.

Valby brændte i 1883, men vistnok ikke i det område, hvor smedjen ligger. Valby brændte også i 1865, men nu er vi vist nået langt nok tilbage til at kunne afvise en brand i nyere tid.

Vi har skrevet om dette i vores høringssvar, og vi er derfor forundrede over, at vores oplysninger slet ikke indgår i forvaltningens fremlæggelse, specielt når der er et særligt bilag – bilag 9 – som kun omhandler smedjen.

Københavns Museum har tidligere i deres høringssvar skrevet, at bygningen har været brændt, men de har efterfølgende oplyst, at de ikke har dokumentation for oplysningen.

Bygningens Bevaringsværdi

Det andet spor handler om selve bygningens bevaringsværdi.

Det er fremført af 3F/BJMF, at man ved renoveringen i 1987 opførte bygnings sydside ved at man først murede den op og derefter påsatte brædder for at illudere bindingsværk. Det er en af deres begrundelser for, at bygningen ikke skulle være bevaringsværdig.

Det er der flere ting, der taler mod, at arbejdet er udført på denne måde:

I byggesagen vedr. renoveringen (nummereret VB 3407):

1. Ansøgningen hvor ansøgeren Arkitektfirmaet Tegnestuen Møllestræde, på vegne af Snedker- og Tømrerforbundet skriver:
"Der ændres intet ved husets udseende. Bindingsværk og murede felter i facader og gavle afrenses og males igen. Vinduer og udvendige døre udskiftes med nye med samme udseende, med malet overflade, som eks."
2. I notater fra kommunens tilsyn med byggeriet kan man læse følgende:
21-4-87
"Ved eftersyn konstateret, at et gammelt baghus er under istandsættelse. Bindingsværk i vægge og tagtømmer udskiftes mv. Huset er bevaringsværdigt. "
2-6-87
"Eftersyn. Fortsætter med istandsættelse som tilladt. "
16-9-87
"Eftersyn. Modernisering og ombygning af ejendommen er færdigudført som tilladt – godkendes. "

I Valby Lokalarkiv findes fotografier fra renoveringen, som viser, at der er bjælker/bindingsværk i sydturen (i venstre side af nedenstående fotografier). Nogle af disse billeder var medsendt i vores høringssvar, men er ikke med i det materiale, der er blevet udsendt til Teknik- og Miljøudvalget.

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur har besøgt bygningen og har i deres høringssvar skrevet:

"Da bygningen – trods udsagnet i lokalplanforslaget – må siges i hovedtrækkene at stamme fra 1880'erne, og da den samtidigt fortæller et vigtigt stykke historie om landsbyen Valby, hvorved den har stor kulturhistorisk betydning, ligesom den er en vigtig del af det gamle miljø, er den i vore øjne så bevaringsværdig, at nedrivning ikke bør tillades på noget tidspunkt."

Det skal bemærkes, at Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur inden for bygningsbevaring har samme status som Naturfredningsforeningen. Derfor er vi rystet over, at deres høringssvar slet ikke nævnes/citeres i det materiale, Teknik- og Miljøudvalget har fået udsendt.

Det burde jo, lige som vores høringssvar, være behandlet i bilag 9

Kulturmiljøet

Det sidste, vi vil tage op, er kulturmiljøet i Valby. Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur og Københavns Museum, som er faglige kapaciteter på spørgsmål om bygningsbevaring, mener begge som noget meget vigtigt, at smedjen skal bevares af hensyn til kulturmiljøet i Valby, hvor den er en vigtig brik. Det samme mener Valby Lokaludvalg, og mange valbyborgere har givet udtryk for det samme i deres høringssvar. Vi fra Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv er selvfølgelig enige.

I Bydelsatlas for Valby, som er udarbejdet i 1993 – altså efter renoveringen i 1987 – står følgende:

"Det Gamle Valby indeholder i dag spor af hele udviklingen fra landsby til en integreret del af storbyen. Dette viser sig som velbevarede enkeltbygninger, f.eks. den gamle rytterskole fra 1721, der indgår som en del af biblioteket i Skolegade, og smedien, Valby Langgade 55."

I Københavns Kommunes VÆRDIFULDE KULTURMILJØER I KØBENHAVN, KØBENHAVN SOM HOVEDSTAD Valby:

Der kan man læse om Valby Landsby:

"Rytterskolen og den resterende del af det ældste Valby bør sikres, så kulturmiljøets helhed og landsbystruktur bevares, ligesom nye huse bør indpasses i den traditionelle arkitektur. Der bør ikke foretages yderligere udstykninger, der påvirker de resterende strukturer fra 1800-tallet. De tilbageværende rester af gårde og huse bør sikres. "

Alt dette passer jo fint med det, som Teknik- og Miljøudvalget udtalte ved behandling af startredegørelse på mødet 27-04-2020:

"Partierne ønsker at bevare bymidten med karakter af landsbymiljø og at bevare flere af de bevaringsværdige bygninger ved Valby Langgade. "

Konklusion:

Vores konklusion er selvfølgelig, at der ikke er tvivl om, at smedjen er bevaringsværdig, og at den skal bevares.

Bygningen har ikke været brændt i nyere tid – måske aldrig

Bygningen i sig selv er bevaringsværdig – også efter renoveringen i 1987

Bygningen bør bevares af hensyn til kulturmiljøet i Valby, hvor den er en af perlerne.

Deltagere i fremlæggelse af ovenstående:

Lene Helt Christiansen, formand for Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv

Kirsten Henriksen, medlem af Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv og af Valby Lokaludvalg